

Către: Ministerul Economiei

31 Octombrie 2016

În atenția: Dl. Costin Grigore Borc - Viceprim-ministru, Ministrul Economiei, Comerțului și Relațiilor cu Mediul de Afaceri

Subiect: Legea de aprobarea a Ordonanței nr. 22/2016

Stimate Domnule Ministru,

Vă adresăm această scrisoare în legătură cu Ordonanța nr. 22/2016 pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 77/1999 privind unele măsuri pentru prevenirea incapacității de plată, (numită în continuare „Ordonanță” sau „Ordonanță nouă”), publicată în Monitorul Oficial nr. 658 din 29 august 2016 și intrată în vigoare începând cu data de 1 septembrie 2016.

Legea de aprobare a Ordonanței se află în prezent pentru dezbateră în Camera Deputaților, (în calitate de Cameră decizională) fiind deja adoptată de Senat în ședința din 24 Octombrie 2016 sub nr. L435/2016. Normele metodologice și Regulamentul de compensare erau prevăzute să apară în 30 de zile de la intrarea în vigoare a Ordonanței, înlocuind vechile Norme aprobate prin HG nr. 685/1999.

În ceea ce privește beneficiile generate de OG 77/1999, suntem de acord cu faptul că această (“OUG” sau „Ordonanță veche”) și-a dovedit utilitatea în trecut, având o contribuție importantă la deblocarea fluxurilor financiare la nivelul economiei naționale, prin facilitarea unor compensări între un număr mare de agenți economici. Este, de asemenea, de salutat intenția de punere în contextul actual a procedurii de compensare.

Așa cum se precizează în Expunerea de motive privind proiectul de Lege pentru aprobarea Ordonanței, se impune simplificarea procedurilor de compensare, având în vedere că se observă o reducere a numărului agenților economici care recurg la acestea, precum și punerea în consens cu alte modificări legislative apărute în cei 17 ani scurși de la apariția acestor reglementari.

Întrucât în Expunerea de motive au fost prezentate doar beneficiile aduse agenților economici, considerăm deopotrivă esențial să se pună în balanță și povara administrativă curentă și viitoare, în relație cu utilitatea reală a mecanismului de compensare instituționalizat pentru agenții economici.

În acest context, ar fi de menționat următoarele:

1. Ordonanța veche genera o povară inutilă pentru marea majoritate a agenților economici obligați să furnizeze informații.

Reiterăm că OG 77/1999, până la modificările aduse de OG 22/2016, instituia o obligație **lunară** în sarcina agenților economici ce consta în furnizarea unei situații privind facturile (de livrare/achiziție)

neîncasate în termen de 30 de zile peste scadență, cu valoare peste 10.000 RON. Sancțiunea pentru nerespectarea acestei obligații era între 1.000 și 5.000 lei.

Fără să fim în posesia unor date oficiale, semnalele din practică au indicat că extrem de **puține** persoane raportoare se regăseau ulterior în circuite de compensare propuse de instituția de compensare, din care **și mai puține** dădeau curs unui astfel de demers.

Deși invocată în Expunerea de motive drept (unică) motivație pentru finalitatea scăzută a compensărilor instituționalizate și reducerea în timp a numărului de circuite de compensare, apreciem că obligația de prezentare a reprezentanților agenților economici la sediul instituțiilor teritoriale de compensare este doar una din mai multe motivații, dacă nu una de importanță secundară.

Decisive în opinia noastră pentru reducerea în timp a conformării au fost **lipsa de utilitate reală** pentru marea majoritate a agenților economici, coroborată cu o **eliminarea treptată a acestei teme de control din inspecțiile autorităților** cu atribuții în acest sens (în primii ani de valabilitate, atribuții privind verificarea conformării a avut Garda Financiară; de la desființarea acesteia, nu avem cunoștință ca o altă autoritate să fi preluat aceste atribuții de verificare, aspect confirmat de faptul că în ultima perioada nu s-a semnalat aplicarea unor astfel de amenzi în practică).

2. Ordonanta veche îi obliga la compensare în cadru instituționalizat și pe doi agenți economici care înregistrau creanțe și datorii reciproce.

Așa cum menționează și Expunerea de motive, *utilitatea incontestabilă a sistemului de compensări este atunci când într-un circuit de compensare participă 3 sau mai mulți agenți economici.*

Deși recunoscut oficial acest fapt, Normele care reglementau procedura de compensare au fost interpretate constant ca impunând și agenților economici care înregistrează creanțe reciproce să le compenseze tot în sistem instituționalizat.

Este lipsit de orice sens că, acolo unde partenerii își recunosc creanțele reciproce și au posibilitatea directă și imediată de compensare prin acte bilaterale cu putere juridică, să fie obligați să utilizeze pentru compensare un sistem instituționalizat.

3. Ordonanta veche impunea același document de compensare și celor care făceau compensări în afara sistemului de compensare.

În plus față de obligația de raportare menționată mai sus, HG 685/1999, impunea și utilizarea unui anume model de document care să probeze compensarea (*ordinul de compensare*) și nu doar pentru compensările realizate în sistem instituționalizat.

Astfel, toți contribuabilii **au obligația utilizării ordinelor de compensare** pentru toate compensările pe care le efectuează, inclusiv pentru cele unde legea nu impune utilizarea cadrului instituționalizat (exemplu: compensări pentru facturi a căror scadență nu a ajuns la 30 de zile sau suma facturilor este inferioară plafonului de 10.000 RON).

Apreciem că această obligație documentară este o imixtiune administrativă în formularistica utilizată de companii pentru stingerea creanțelor reciproce. În practică, ceea ce ar trebui să constituie o simplă formalitate, constând în acordul bilateral al părților de stingere a unor creanțe reciproce, a devenit o birocrație inutilă.

De menționat ar fi că pentru acele creanțe reciproce care nu rezultă din facturi sau în cazul creanțelor reciproce înregistrate cu parteneri externi, nu există obligația legală a utilizării ordinelor de compensare. Mai mult, și acolo unde se utilizează ordine de compensare, agenții economici preferă utilizarea unor documente bilaterale adiționale care să consemneze stingerea creanțelor bilaterale în condițiile prevăzute de părți.

4. Ordonanța nouă preia toate prevederile ordonanței vechi, amplificându-le pe unele dintre acestea.

Din nefericire, Ordonanța nouă (OG 22/2016) rămâne departe de a fi adaptată realității economice actuale, reținând obligațiile menționate mai sus la pct. 1 și 2, iar cea de la pct. 3 este foarte probabil să rămână consemnată în Normele noi.

Mai mult, obligația de a informa asupra creanțelor și datoriilor dobândește noi dimensiuni. Intervalul de raportare este modificat de la 1 situație pe lună la *situații actualizate zilnic*. Astfel, conform noii legi, agenții economici sunt obligați să-și actualizeze zilnic situația creanțelor și datoriilor și să transmită *în termen de o zi*, o situație actualizată după fiecare modificare (exemplu: plăți/încasări ale datoriilor/creanțelor din situație; creanțe/datorii care devin restante cu mai mult de 30 de zile).

Conducerea unei astfel de evidențe și transmiterea în timp real a modificărilor constituie o sarcină administrativă considerabilă, în măsură să angajeze resurse materiale și umane, fără a returna în acest moment o plusvaloare agenților economici obligați la raportare. Așadar, dacă până acum era de neînțeles obligația de raportare în sine, cu atât mai inoportună și inexplicabilă apare decizia de extindere a obligației de raportare.

5. Necesitatea unei analize a utilității reale a sistemului pentru marea majoritate a agenților economici.

Expunerea de motive furnizează evoluția numărului de circuite și a valorii arieratelor în perioada 2000 – 2015. Nu reiese foarte clar dacă sumele prezentate constituie sume propuse pentru compensare ori compensări efective ale sumelor propuse. Oricum ar fi, suma arieratelor la care s-a ajuns în 2015 (sub 2 mld. euro) este una mai degrabă redusă, nejustificând povara administrativă impusă, sub sancțiuni considerabile, tuturor agenților economici persoane juridice.

Pentru o analiză completă și edificatoare asupra utilității reale a serviciilor de compensare instituționalizate prin această Ordonanță, suntem de părere că **în cadrul dezbaterilor care vor avea loc în cadrul comisiilor de specialitate din Camera Deputaților, ar trebui să se prezinte o analiză care să răspundă îndeosebi următoarelor întrebări:**

- a) Care sunt volumele totale de arierate raportate?

- b) Care sunt volumele totale de arierate pentru care se identifică circuite de compensare?
- c) Care sunt volumele de arierate efectiv compensate urmare a identificării circuitelor de compensare?
- d) Pentru b) și c), care este procentajul circuitelor de compensare cu 3 sau mai mulți agenți economici?
- e) Care este numărul total al agenților economici unici care raportează în prezent?
- f) Care este numărul total al agenților economici unici pentru care s-au identificat circuite de compensare?
- g) Pentru e) și f), câți din acești agenți economici sunt privati și câți dintre aceștia sunt agenți economici unde statul este acționar?

Propunere de soluționare:

Cu toate că acest demers de simplificare în sensul creșterii funcționalităților online ale acestui sistem de compensare este de salutat, opinia noastră este că, având în vedere realitatea economică actuală, în care nu mai există blocajele financiare ce au impus apariția sistemului de compensări în urmă cu 17 ani, acesta ar trebui **să devină opțional** și să poată apela la el doar acei contribuabili care au nevoie de efectuarea compensărilor prin intermediul procedurilor reglementate de compensare.

Astfel, vă solicităm ca în cadrul dezbaterilor ce vor avea loc în procedura de aprobare prin Lege a OG 22/2016, să fie susținute amendamente care să facă aplicarea sistemului reglementat de compensări, împreună cu obligativitatea raportării situației creanțelor neîncasate și a datoriilor neplătite, **opțională**, lasând astfel participarea la acest sistem de compensare la alegerea fiecărui agent economic. Va putea fi astfel evitat consumul inutil de resurse umane și materiale pentru marea majoritatea a agenților economici care nu găsesc utilitate în accesarea serviciilor sistemului instituționalizat de compensări.

În plus, dacă se considera util, **acest sistem de raportare și de compensare poate ramâne ca obligatoriu doar pentru entitățile economice unde statul are calitatea de acționar**, pentru a putea genera eventuale lanțuri de compensări între entitățile economice pe care statul le controlează direct sau indirect.

Cu convingerea că veți avea în vedere propunerile noastre, vă asigurăm de întreaga noastră considerație și de disponibilitatea de a participa la o eventuală discuție care să detalieze mai pe larg aspectele prezentate.

Cu deosebită considerație,

Angela Roșca
Coordonatorul grupului de lucru pentru fiscalitate

